

RMDS 04.40

4. izdanje
20.07.2006.

Verifikacija SALW programa

Šef kancelarije,
SEESAC,
UNDP Beograd,
Internacionalnih Brigada 56,
11000 Beograd,
Srbija

E-mail: rmds@undp.org.yu
Telefon: (+381) (11) 344 63 53
Fax: (+381) (11) 344 63 56

1 Informacija o prevodu prema ISO Vodiču 47

Tip dokumenta: Regionalni standardi razoružanja na mikro nivou	Originalna referenca: RMDS 04.40	Jezik prevoda: Bosanski, srpski i hrvatski (BSH)
		Originalni broj i datum izdanja RMDS 04.40 (2006)
Naslov prevoda: RMDS 04.40 (Smernice) i verifikacija SALW programa		

Naslov originala: RMDS 04.40 (Guidelines) and SALW Program verification
---

Izjava o izvoru i potvrda autentičnosti: Ovaj dokument je prevod originalnog engleskog (britanskog) teksta, kojeg je objavio SESAC Beograd, Srbija. Njegovu tačnost SEESAC je potvrdio na osnovu raspoloživih tehničkih informacija, te ga tako priznao kao zvaničan prevod
--

Datum objavljivanja prevoda: 2006.
--

Upozorenje

Ovaj dokument važi od datuma navedenog na naslovnoj stranici. Pošto su Standardi za regionalno razoružanje na mikro nivou (Regional Micro-Disarmament Standards, RMDS) podložni redovnom pregledanju i revidiranju, korisnici bi trebalo da redovno posećuju Web lokaciju RMDS projekta kako bi proverili trenutno stanje: www.seesac.org

Obaveštenje o autorskim pravima

Ovaj document predstavlja Standard za regionalno razoružanje na mikro nivou u jugoistočnoj Evropi (RMDS) i zaštićeno je vlasništvo UNDP. Ovaj dokument u celini, kao ni jedan njegov deo, ne smeju biti reprodukovani, čuvani ili prenošeni ni u kakvom obliku, niti bilo kojim sredstvima, za bilo koju drugu svrhu bez prethodnog pisanog dopuštenja dobijenog od SEESAC, koji zastupa UNDP.

Ovaj dokument se ne sme prodavati.

Šef kancelarije
SEESAC
UNDP Beograd
Internacionalnih Brigada 56
11000 Beograd
Srbija

E-mail: rmds@undp.org.yu
Telefon: (+381) (11) 344 63 53
Fax: (+381) (11) 344 63 56

Sadržaj

1	Informacija o prevodu prema ISO Vodiču 47	i
	Sadržaj	iii
	Predgovor	iv
	Uvod	v
	Verifikacija SALW programa	1
1	Cilj	1
2	Reference	1
3	Termini i definicije	1
4	Uloga verifikacije u nacionalnom SALW programu	1
5	Uspostavljanje sistema verifikacije	2
5.1	Organizacija verifikacije	2
5.2	Uloge organizacije za verifikaciju	2
5.3	Sastav organizacije za verifikaciju	3
5.4	Autoritet za direktni kontakt	3
6	Polja nadležnosti	3
6.1	Razvojni program Ujedinjenih Nacija (UNDP)	3
6.2	Regionalne organizacije	4
6.3	SEESAC	4
6.4	Nacionalna SALW struktura	4
6.5	Organizacije za kontrolu SALW	4
	Aneks A (Normativni) Reference	5
	Aneks B (Informativni) Termini i definicije	6

Predgovor

Na dan 8. maja 2003. godine raspravljalo se o razvijanju standarda i smernica za regionalno razoružanje na mikro nivou¹ tokom seminara o „lakom i malokalibarskom naoružanju **SALW** – **Godinu dana posle primene Plana Pakta za stabilnost**“ čiji je sponzor bio Regionalni centar za pomoć pri verifikaciji i implementaciji kontrole naoružanja (RACVIAC). Postignuta je opšta saglasnost o tome da su takvi standardi i smernice poželjni, i SEESAC se složio da razradi okvire, a zatim i da preuzme odgovornost za budući razvoj regionalnih standarda. Dogovoreno je da će Regionalni standard razoružanja na mikro nivou (RMDS) biti organizovan tako da pruža podršku radu na operacionom nivou, i da će ići dalje od veoma uopštenih dokumenata o „najboljoj praksi“ kakvi su trenutno dostupni. Posle široke rasprave između zainteresovanih strana u vezi sa statusom RMDS, dogovoreno je da će se termin „standardi“ koristiti da se naznače tehnička pitanja, dok će se „smernice“ odnositi na „programska“ pitanja. Ceo paket će i dalje ostati pod nazivom RMDS radi lakšeg snalaženja, ali svaki pojedinačni dokument pokazivaće da li na njega treba gledati kao na „standard“ ili na „smernicu“.

Ovaj RMDS² odražava razvoj operativnih procedura, prakse i normi koje su se pojavile tokom prethodne četiri godine u oblasti kontrole lakog i malokalibarskog naoružanja (Small Arms and Light Weapons, SALW)³. U oblasti regiona i van njega utvrđeni su primeri najbolje i najnovije prakse, i prikazani prema potrebi u okviru ovih RMDS/G.

SEESAC ima mandat po Planu za regionalnu implementaciju Pakta za stabilnost (Stability Pact Regional Implementation Plan) da, između ostalog, ispunjava sledeće operativne ciljeve: 1) da razmenjuje informacije i unapređuje saradnju u uspostavljanju i primeni SALW programa i pristupa u nadzoru i smanjenju naoružanja među akterima u regionu; i da 2) uspostavlja veze i koordinira ovaj program sa drugim relevantnim regionalnim inicijativama. Razvoj RMDS je jedno od sredstava da se taj mandat ispuni.

Rad na pripremi, proveru i revidiranju tih standarda vodi SEESAC, uz podršku međunarodnih, vladinih i nevladinih organizacija i konsultanata. Najnovija verzija svakog standarda, zajedno s informacijama o radu na razvoju, može se naći na Web lokaciji www.seesac.org. RMDS će biti revidiran barem svake treće godine, kako bi odražavao razvoj SALW normi i praksi nadzora, i kako bi izmene bile uvedene u međunarodnu regulativu i zahteve. Poslednja revizija urađena je 1. marta 2006, i ona odražava razvoj Standarda UN integrisanog razoružanja, demobilizacije i reintegracije (IDDRS) www.unddr.org, koji sadrže i RMDS/G kao normativnu odrednicu po pitanjima razoružanja i kontrole SALW.

---

¹ Definiše se kao: “Nadziranje, prikupljanje, kontrolisanje i konačno uništavanje malokalibarskog naoružanja, odgovarajuće municije i eksploziva i lakog naoružanja kod boraca, a često i kod civilnog stanovništva. Ono uključuje razvoj odgovornih programa upravljanja oružjem i municijom”. Nekada se koristio kao sinonim za kontrolu SALW, ali je danas kontrola SALW opšte prihvaćeni termin. Termin razoružanje na mikro-nivou se u ovom dokumentu koristi samo radi doslednosti u nazivu RMDS/G, kako se ne bi menjao naslov standarda.

² Plan i format RMDS zasnovani su na izuzetno uspešnim Međunarodnim standardima o delovanju mina (International Mine Action Standards, IMAS). SEESAC se zahvaljuje Službi UN za protivminsko delovanje (UNMAS) na saradnji tokom razvoja RMDS.

³ Ne postoji dogovorena međunarodna definicija za SALW. Za svrhe RMDS može se primeniti sledeća definicija: “**Sva smrtonosna konvencionalna borbena tehnika koju mogu nositi pojedinačni borci ili lako vozilo, i koja ne zahteva značajne mogućnosti logističke podrške i održavanja.**”

Uvod

Lako i malokalibarsko naoružanje i municija su sami po sebi opasni. U pogrešnim rukama, i u dovoljnim količinama, mogu uticati na političku destabilizaciju i dovesti do razbuktavanja konflikta. Kao takvi mogu prouzrokovati veliku opasnost kako za nacionalnu vladu tako i za međunarodne i regionalne mirnodopske napore. Najefikasniji način da se drže pod kontrolom je putem intervencija i programa mikro-razoružanja i kontrole SALW.

Postoji mnogo međusobno povezanih faktora koji određuju tip intervencije u kontroli SALW, i s tim u vezi ostvareni uspeh ili neuspeh. Za to je potrebno više mehanizama u implementaciji procesa. Njihov rad treba da se planira, koordinira i/ili usmerava kako bi na najbolji način podržavao nacionalni plan vezan za SALW. Jedan od ovih mehanizama je sistem za verifikaciju programa, koji je neophodan za uspostavljanje poverenja među učesnicima da se program izvodi na očekivani način. Kao takav, on je bitan deo SALW programa.

Verifikacija SALW programa

1 Cilj

U ovom RMDS dati su vodeći principi za uspostavljanje metodologije za verifikaciju programa SALW. Nacionalna komisija za SALW⁴, koja je odgovorna za bezbedno, efikasno i efektivno planiranje i izvođenje aktivnosti SALW intervencija, trebalo bi da ustanovi odgovarajuću organizaciju (e) koja bi se bavila procesom verifikacije.

2 Reference

Lista normativnih referenci data je u Aneksu A. Normativne reference su važni dokumenti na koje se poziva u ovom standardu, i koje čine sastavni deo odredbi istog.

3 Termini i definicije

Lista termina i definicija iz ovog Vodiča navedena je u Aneksu B. Kompletan glosar svih termina i definicija iz serije RMDS dat je u RMDS 02.10.

U RMDS seriji standarda, reči 'mora', 'treba' i 'može' se koriste radi izražavanja određene mere pridržavanja. Upotreba ovih reči je u skladu sa jezikom koji se koristi u svim ISO standardima i smernicama.

- a) 'mora' se koristi za iznošenje zahteva, metoda ili specifikacija koji se primenjuju u cilju saobražavanja standardu;
- b) 'treba' se koristi za ukazivanje na preporučene zahteve, metode ili specifikacije; i
- c) 'može' se koristi za ukazivanje na mogući metod ili pravac delovanja.

Termin '**nacionalna nadležna struktura**' odnosi se na državne odsek(e), organizaciju(je) ili instituciju(je) u svakoj SALW zemlji koja ima dužnost da reguliše, upravlja i koordinira SALW aktivnostima.

Termin '**verifikacija**' znači 'potvrda da su naznačeni zahtevi ispunjeni i to dostavljanjem objektivnih dokaza'. [ISO 9000:2000].

U kontekstu **kontrole SALW**, termin **nadzor** odnosi se na: 'nadzor u kojem kvalifikovano osoblje ima ovlašćenje da osmatra mesta, aktivnosti ili procese bez odgovornosti prema onome što se nadzire. Ovo se obično vrši da bi se proverila usaglašenost sa poduhvatima, procedurama ili standardnom praksom i često podrazumeva elemente beleženja i prijavljivanja'.

4 Uloga verifikacije u nacionalnom SALW programu

SALW programi treba da budu potpuno transparentni po načinu na koji se izvode, a takođe treba da budu, i to vidljivo, što je moguće precizniji. U zemlji koja se oporavlja od rezultata internog konflikta, razne zajednice i grupacije uključene u konflikt će i dalje biti sumnjičavi jedni prema drugima, i ova sumnja može uticati na stepen u kojem se SALW predaje, ili čak na to da se uopšte predaje.

---

⁴ Nacionalne SALW komisije imale su razna imena u prethodnim SALW intervencijama. To su: nacionalni komitet za koordinaciju SALW, komitet za razoružanje, demobilizaciju i reintegraciju (DDR), DDR nadležna struktura itd. Za potrebe ovih RMDS sva se imena odnose na 'nacionalnu SALW komisiju'. Za informacije o nacionalnim komisijama v. RMDS 03.10.

Svaka aktivnost i svaka cifra koja se objavi za vreme SALW programa može podlagati podrobnoj istrazi, a neizvesnost može dovesti do tenzija i strahova koji bi mogli da podrivaju proces razoružanja.⁵ Iz tog razloga, verifikaciju treba primeniti u svakoj fazi procesa razoružanja, a ne samo u vreme uklanjanja oružja.

SALW proces treba nadgledati, i treba da bude predmet rigorozne evidencije, ali svi ti elementi će morati da se integrišu u nekom vidu verifikacije. Verifikacija je stoga važan element u potrazi za transparentnošću i preciznošću programa, i ako se pravilno izvodi, može doprineti krajnjem uspehu.

5 Uspostavljanje sistema verifikacije

5.1 Organizacija verifikacije

Nacionalna SALW komisija treba da imenuje odgovarajuću organizaciju za verifikaciju, u okviru opštih priprema za SALW program. Ona treba da ima adekvatan kadar, smeštaj i da bude operativna pre nego što započne proces prikupljanja oružja, a može se i koristiti u procesu izrade SALW istraživanja, kako bi se potvrdilo da su svi učesnici u procesu razoružanja uključeni u SALW istraživanje.

5.2 Uloge organizacije za verifikaciju

Uloge organizacije za verifikaciju podrazumevaju sledeće:

- a) pomoć tokom SALW istraživanja, u cilju potvrđivanja da su sve borbene grupacije, milicija ili zajednice koje verovatno ilegalno poseduju oružje uključene u istraživanje;
- b) stvaranje baza podataka i dnevnika za verifikaciju, radi beleženja verifikovanih zona i predmeta;
- c) potvrđivanje da se evidencija o legalnom i ukradenom oružju i municiju može voditi i da se podaci dobijaju od policije i vojske;
- d) potvrđivanje da baza podataka o oružju obuhvata preporučene faktore, uključujući kvantitet, tip, serijske brojeve i izvore legalnog i predatog oružja;
- e) potvrđivanje da se potrebni detalji o oružju beleže na punktu za prikupljanje oružja;
- f) potvrđivanje da se izdaju prijemnica za oružje i eksplozivna sredstva, (prijemnice će biti obično prisutne u DDR programu, bilo bi neobično da postoje u programu koji podrazumeva amnestiju, pošto bi se izgubilo na anonimnosti);
- g) verifikacija podataka o prikupljenom oružju;
- h) potvrđivanje da su dati pravovremeni podsticaji za dobrovoljnu predaju;
- i) potvrđivanje da je oružje uništeno na tačkama uništenja, i da se poštuju procedure registracije;
- j) verifikacija o uništenim eksplozivnim ubojnim sredstvima predatim tokom programa;
- k) potvrđivanje da su urađeni sertifikati o uništenju oružja i da je svim učesnicima dozvoljen pristup istima;
- l) potvrda da je baza podataka SALW programa novelirana; i
- m) brifingovanje nacionalne SALW komisije, donatora i sponzora o SALW programu, članova kampanje informisanja javnosti, medija i NVO o problemu SALW, i o procedurama verifikacije koje su izvođene kao podrška programa.

---

⁵ V. "Rukovođenje nasleđem rata", poglavlje 3, strana 91 o rezultatima neizvesnosti u uklanjanju oružja.

5.3 Sastav organizacije za verifikaciju

Tim za verifikaciju bi trebalo da sadrži:

- a) dovoljno zaposlenih na verifikaciji prikupljenih podataka od strane SALW istraživačkih timova;
- b) dovoljno zaposlenih za izvođenje verifikacije na tačkama za prikupljanje SALW (prema potrebi);
- c) zaposlene radnike koji bi trebalo da:
- d) budu obučeni za rad na kompjuterima;
- e) budu na dovoljnom stepenu hijerarhije i položaju da mogu da dobiju detaljne informacije od policije i vojnih izvora;
- f) imaju integritet i kredibilitet kako bi stekli i održali poverenje svih učesnika;
- g) imaju odgovarajuće tehničke veštine da procene uspeh procesa vezanih za oružje i uništenja eksplozivnih ubojnih sredstava;
- h) poseduju znanje relevantnih nacionalnih jezika, ili imaju na raspolaganju prevodioce;
- i) nezavisnu grupu za monitoring prikupljanja i skladištenja podataka organizacije za evidentiranje; i
- j) elemenat za povezivanje sa zajednicama i nacionalnom kampanjom informisanja javnosti o problemu SALW.

5.4 Autoritet za direktni kontakt

Organizacija za verifikaciju biće ovlašćena da direktno sarađuje, kad je to neophodno, sa sledećim nacionalnim organizacijama:

- a) Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- b) Ministarstvo odbrane
- c) Ministarstvo pravde;
- d) Nacionalni koordinator (Focal Point) ⁶;
- e) Agencije koje se bave programom davanja podsticaja (ako je aktuelno);
- f) lokalne zajednice; i
- g) Razvojni program Ujedinjenih Nacija, (kao glavno tehničko savetodavno telo ukoliko direktno podržava neki nacionalni program).

6 Polja nadležnosti

6.1 Razvojni program Ujedinjenih Nacija (UNDP)

UNDP ima opštu funkciju da omogući, podržava i podstiče na efikasno vođenje programa kontrole SALW, neprekidnom revizijom RMDS u cilju razmatranja i eventualnog razvijanja normi i prakse kontrole SALW, kao i informisanjem relevantnih učesnika o bilo kakvim izmenama u međunarodnom zakonodavstvu i zahtevima.

---

⁶ Ovo se odnosi na nominovano lice, ne na organizaciju iz koje NFP potiče.

UNDP bi trebalo da primeni RMDS na svoje programe, aktivnosti i ugovore po pitanju SALW intervencija, u regionu jugoistočne Evrope izuzev u slučaju da lokalna situacija isključuje njihovu efikasnu primenu. U takvim okolnostima, kada jedna ili više RMDS ne odgovaraju situaciji, UNDP će obezbediti alternativne specifikacije, uslove i smernice.

6.2 Regionalne organizacije

U nekim oblastima sveta, regionalne organizacije su dobile ovlašćenje od svojih država da koordiniraju i podržavaju programe za kontrolu SALW u okviru državnih nacionalnih granica, napr. SFOR u Bosni i Hercegovini.

U tim okolnostima regionalna organizacija bi trebalo da preuzme mnoge odgovornosti i ulogu nacionalne strukture nadležne za SALW, i mogla bi da funkcioniše i kao medijum za donacije. Odgovornosti i funkcije regionalnih organizacija za kontrolu SALW razlikuju se od jedne države do druge i mogu podlagati posebnim Memorandumima razumevanja ili sličnim sporazumima.

6.3 SEESAC

SEESAC pruža operativnu i tehničku podršku, i upravlja informacijama, u okviru resursa i na zahtev, svim programa SALW intervencija u regionu jugoistočne Evrope.

6.4 Nacionalna SALW struktura ⁷

Nacionalna struktura nadležna za SALW ima funkciju osnivanja i održavanja nacionalne SALW komisije za izvođenje plana i operacija u domenu SALW intervencija. Nacionalna SALW komisija treba da bude u skladu sa smernicama dobijenim na osnovu RMDS, i drugih relevantnih nacionalnih i međunarodnih standarda, propisa i zahteva. Ova komisija mora imenovati odgovarajuću organizaciju koja će preuzeti obavezu verifikacije.

6.5 Organizacije za kontrolu SALW

NVO, komercijalna preduzeća i druge organizacije koje učestvuju u intervencijama za kontrolu SALW moraju učiniti sve napore da se povežu i sarađuju sa nacionalnom SALW komisijom u cilju poboljšanja efikasnosti, brzine i bezbednosti intervencija kontrole SALW.

---

⁷ U ovom slučaju, ukoliko je Nacionalna struktura nadležna za SALW ista kao i nacionalna SALW komisija, ona ima odgovornost sama prema sebi.

Aneks A (Normativni) Reference

Normativni dokumenti koji slede sadrže odredbe koje, kroz reference u ovom tekstu, predstavljaju odredbe ovog dela standarda. Nijedna od ovih publikacija se ne odnosi na zastarele reference i njihove kasnije amandmane ili revizije. Bez obzira na to, strane u ugovoru zasnovanom na ovom delu standarda svakako bi trebalo da istraže mogućnost da primene najskorije izdanje normativnih dokumenata koji su naznačeni dalje u tekstu. Za važeće reference, važi najnovije izdanje normativnog dokumenta na koji se one oslanjaju. Članovi ISO i IEC redovno prave registre trenutno važećih ISO ili EN:

- a) RMDS 01.10 – Vodič za RMDS i SALW mere kontrole;
- b) RMDS 03.40 – Označavanje i pronalaženje SALW;
- c) RMDS 04.10 – Upravljanje SALW programima;
- d) RMDS 01.20 - SALW evidentiranje;
- e) RMDS 04.30 - Monitoring SALW programa;
- f) RMDS 05.10 – Prikupljanje SALW;
- g) RMDS 05.20 - Uništenje SALW;
- h) RMDS 05.80 - SALW istraživanje; i
- i) RMDS 06.20 – Razvoj i implementacija kampanja informisanja javnosti o SALW.

Treba koristiti najnoviju verziju/izdanje ovih referenci. SEESAC poseduje primerke svih referenci korištenih u izradi ovog standarda. SEESAC takođe vodi evidenciju najnovijih verzija/izdanja RMDS standarda, vodiča i reference, i oni se mogu potražiti na veb sajtu RMDS: <http://www.seesac.org/>. Nacionalne strukture nadležne za SALW, poslodavci i druga zainteresovana tela i organizacije bi trebalo da nabave ove primerke pre nego što započnu sa izvođenjem SALW programa.

Aneks B **(Informativni)** **Termini i definicije**

B.1.1

razoružanje na mikro nivou

prikupljanje, kontrola i uklanjanje malokalibarskog naoružanja, municije, eksploziva, lakog i teškog naoružanja od boraca, a takođe, često, i od civilne populacije. Njegov sastavni deo je i razvoj programa za odgovorno upravljanje oružjem i municijom.

B.1.2

organizacija za razoružanje na mikro nivou

ovaj termin se odnosi na bilo koju organizaciju (vlada, vojska ili neki privredni subjekt) odgovornu za primenu projekata i zadataka kontrole SALW. Ova organizacija može da se pojavi u ulozi glavnog ugovarača, podugovarača, konsultanta ili agenta.

B.1.3

nadzor (monitoring)

u kontekstu kontrole SALW, ovaj termin se odnosi na.... ovlašćeno nadgledanje položaja, aktivnosti ili procesa, od strane kvalifikovanog osoblja koje ne preuzima odgovornost za ono što nadgleda. Ovo se obično sprovodi radi provere ispunjavanja obaveza, procedura ili uobičajene prakse i često uključuje elemente snimanja i izveštavanja.

B.1.4

nacionalni organi vlasti

vladina ministarstva, organizacije ili institucije u zemlji nadležnoj za propisivanje, upravljanje i koordinaciju SALW aktivnosti.

B.1.5

kvalitet

nivo do kojeg skup svojstvenih karakteristika ispunjava zahteve. [ISO 9000:2000]

B.1.6

upravljanje kvalitetom

koordinirane aktivnosti na upravljanju i vođenju organizacije sa stanovišta kvaliteta. [ISO 9000:2000]

B.1.7

kontrola kvaliteta (QC)

deo menadžmenta kvalitetom, usredsređen na ispunjavanje zahteva kvaliteta. [ISO 9000:2000]

Napomena:

Kontrola kvaliteta se odnosi na *proveru* dovršenog proizvoda. U slučaju prikupljanja i uništavanja, „proizvodom“ se smatra uništeno oružje.

B.1.8

obezbeđenje kvaliteta (QA)

deo upravljanja kvalitetom, koji je usredsređen na sticanje poverenja da će zahtevi kvaliteta biti ispunjeni. [ISO 9000:2000]

Napomena:

Svrha obezbeđenja kvaliteta u programu SALW je da potvrdi da su obrasci upravljanja i operativne procedure za prikupljanje i uništavanje odgovarajuće i da će proklamovane ciljeve postići na bezbedan, delotvoran i efikasan način. Interno obezbeđenje kvaliteta će sprovoditi same organizacije iz programa SALW, ali je takođe potreban i nadzor spoljnih posmatrača.

B.1.9

lako i malokalibarsko naoružanje (SALW)

Svo smrtonosno oružje koje može da nosi pojedinačni borac ili lako vozilo i koje ne zahteva ozbiljnu logističku podršku i održavanje.

Napomena: U opticaju je veći broj definicija pojma SALW i međunarodni konsenzus o «ispravnoj» definiciji tek treba da bude postignut. Gore navedena definicija će se koristiti za potrebe RMDS.

B.1.10

stalne operativne procedure (SOP)

uputstva koja definišu poželjni ili trenutno uspostavljeni metod sprovođenja zadatka ili aktivnosti. Njihova svrha je da promovišu prepoznatljive i merljive stepene discipline, jednoobraznosti, doslednosti i jednostavnosti unutar organizacije, u svrhu poboljšanja operativne efikasnosti i sigurnosti. SOP treba da odražavaju lokalne potrebe i okolnosti.

B.1.11

standard

standard je dokumentovani dogovor koji sadrži tehničke specifikacije ili druge precizne kriterijume, koje treba koristiti konzistentno, kao pravila, smernice ili definicije karatkeristika, da bi se osiguralo da materijali, proizvodi, procesi i usluge odgovaraju svojoj svrsi.

Napomena: Cilj RMDS je da poboljša bezbednost i efikasnost kontrole SALW podržavanjem poželjne procedure i prakse kako u glavnim štabovima, tako i na terenu. Da bi bili efikasni, standardi treba da budu merljivi, mogući, proverljivi i pogodni za definisanje.

B.1.12

verifikacija

potvrđivanje, putem pribavljanja objektivnih dokaza, da su određeni zahtevi ispunjeni. [ISO 9000:2000]